

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.GÜM.0.06.10.00-010.06.02
Konu : Yolcu İşlemleri

14.05.2009

GENELGE
(2009/60)

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 167 nci maddesinin son fıkrasına istinaden çıkartılan 05.02.2000 tarih ve 23955 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2000/53 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller Hakkında Karar"ın uygulanmasına ilişkin 02.03.2000 tarih ve 23981 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yolcu İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar) doğrultusunda, yolcuların gümrük vergilerinden muaf olarak yurda getirebileceği eşyaya ilişkin işlemlerde aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilecektir.

Anılan Kararın 3/k ve Tebliğin 2/c maddesinde "yolcu" deyimini tanımlanmıştır. Bu tanım çerçevesinde, yolcular beraberlerinde zati ve hediyelik eşyayı gümrük vergilerinden muaf olarak yurda ithal edebilmektedirler. Bununla beraber, yolcular, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'da belirlenmiş miktarlarda Türk parası, döviz ve ziynet eşyasını beraberlerinde yurda getirebilir veya yurtdışına çıkarabilirler.

ZATİ EŞYA

Yurda giriş yapan yolcular, beraberlerinde veya kendilerinden 2 ay önce veya 6 ay sonraki süreler içerisinde gelen, 2000/53 sayılı Kararın 5/2 nci maddesinin vermiş olduğu yetkiye istinaden Müsteşarlığımızca belirlenen ekte yer alan listede kayıtlı eşyayı "zati eşya muafiyeti" kapsamında yurda getirebilmektedir.

Ticari ithalat maksadı dışında yurt dışından getirilecek olan ve TRT Kurumunun bağlı olduğu Devlet Bakanlığı Makamınca her sene güncellenen Bakanlar Kurulu Kararlarında belirtilen elektronik cihazlardan bir defaya mahsus olmak üzere karşılığında gösterilen ücretler "Bandrol ücreti" adı altında TRT adına gümrük idareleri tarafından tahsil edilmektedir.

YOLCU BERABERİNDE BULUNDURULABİLECEK TÜRK PARASI, DÖVİZ, ZİYNET EŞYASI

11.08.1989 tarih ve 20249 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar"ın 3, 4 ve 7 inci madde hükümleri çerçevesinde;

- 1- Yolcular, sınırsız miktarda Türk Parasını ve dövizini beraberlerinde Türkiye'ye getirebilirler.
- 2- Yolcular, 5000.-ABD Doları veya eşiti efektif ve 5.000 ABD Doları karşılığı Türk parasını beraberlerinde yurt dışına çıkarabilirler.
- 3- Dışarıda yerleşik kişiler ile Türkiye'de yerleşik sayılmakla birlikte yurt dışında çalışan Türk uyruklu kişiler, yurda girişlerinde beyan etmiş olmak, Türkiye'de yerleşik kişiler ise bankalar ve özel finans kurumlarından döviz satın aldıklarını tevsik etmek kaydıyla 5.000.- ABD Doları veya eşitini aşan miktarlardaki efektif beraberlerinde yurt dışına serbestçe çıkarabilirler.
- 4- Türkiye'de yerleşik kişiler ile yurtdışında yerleşik kişilerin bankalar ve özel finans kurumları vasıtası ile yurt dışına Türk parası ve döviz transfer ettirmeleri serbesttir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

5- Türkiye'den yapılacak bir ihracatın bedeli olarak, peşin ödeme yapmak üzere efektifi beraberinde getiren yolcuların, yurda girişte bunu deklare etmeleri ve belgelendirmeleri gerekir.

6- Yolcular, beraberlerindeki kendilerine ait değeri 15.000.-ABD Dolarını aşmayan ve ticari amaç taşımayan ziynet eşyası niteliğinde kıymetli madenlerden ve taşlardan yapılmış eşyayı yurda getirebilirler ve yurt dışına çıkarabilirler. Daha fazla değerdeki ziynet eşyasının yurt dışına çıkarılması, girişte beyan edilmiş olmasına veya Türkiye'den satın alınmış olduğunu tevsik etme şartına bağlıdır.

YOLCU BERABERİ HEDİYELİK EŞYA

Yolcular tarafından ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen, kişinin şahsına ve ailesinin kullanımına mahsus hediye edilmek üzere getirilen toplam gerçek kıymeti 300 AVRO'yu geçmeyen eşya gümrük vergilerinden muaf olarak getirilebilmektedir.

Bu miktar 15 yaşın altındaki yolcular için 145 AVRO olarak uygulanacaktır.

Ancak, 300 AVRO'luk yolcu beraberisi hediyeelik eşya muafiyet hakkı, her bir yolcu başına aşağıda yer alan eşya için tabloda yazılı miktarlarla sınırlıdır.

TABLO: HEDİYELİK EŞYA MİKTARLARI

TÜTÜN VE TÜTÜN ÜRÜNLERİ	ALKOL VE ALKOLLÜ İÇECEKLER	LİKİT KOKULAR	YİYECEKLER	TIBBİ MALZEME VE İLAÇ
200 adet Sigaralar ve	100 cc'lik 1 şişe	En fazla 120 ml'lik şişeler içinde 5 adet kolonya, lavanta, parfüm, esans veya losyon	1 kg. kahve	Yolcuların kişisel ihtiyaçlarını karşılayacak miktarda
50 adet Sigarillolar (herbiri 3 gr.dan ağır olmayan purolar) ve	ya da		1 kg. çözülebilir kahve	
10 adet Puro ve	70 cc veya 75'lik 2 şişe		500 gr. çay	
200 gr. kıyılmış tütün (200 yaprak sigara kağıdı ile)			1 kg. çikolata	
ya da			1 kg. şekerden mamül yiyecek	
200 gr. Pipo tütünü				
ya da				
200 gr. Ağız tütünü				
ya da				
200 gr. tömbeki				
ya da				
50 gr. enfiye				

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Tütün ve alkollü ürünlerdeki muafiyet miktarları 18 yaşın altındaki yolcular için uygulanmayacaktır.

İki ya da daha fazla kalemden oluşan eşyanın yolcu başına toplam kıymetinin yolcu beraberliği hediye olarak belirtilen değerleri aşması halinde muafiyet yalnızca toplam 300 veya 145 AVRO tutarındaki kısma uygulanacaktır.

18 ve daha yukarı yaştaki yolcuların beraberlerinde veya kendilerinden iki ay önceki veya altı ay sonraki süreler içerisinde gelip, her bir sevkiyat ya da yolcu başına kıymeti 300 AVRO'yu aşan ancak 1500 AVRO'yu geçmeyen ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyadan, eşyanın kıymeti üzerinden %10'u kadar sabit oranlı vergi tahsil edilecektir. Getirilen eşyanın toplam kıymetinin 1500 AVRO'yu aşması halinde, söz konusu eşyanın ithalinde ödenmesi gereken gümrük vergileri İthalat Rejim Kararı ile belirlenen oranlara göre tahakkuk ve tahsil edilecektir.

Eşyaya sabit oranlı vergi uygulamadan önce, beyan sahibi bunun yerine ithalat vergilerinin uygulanmasını talep edebilir. Bu durumda eşya için ithalat vergileri tahsil edilmek suretiyle eşyanın ithaline izin verilir.

Bu çerçevede getirilen eşyanın vergi matrahının tespitinde esas alınacak kıymeti, ibraz edilen faturaya veya satış fişine göre belirlenir. İbraz edilen belgede kayıtlı kıymetin gümrük idaresince düşük bulunması halinde, eşyanın kıymeti idarece belirlenecektir. Ayrıca, yolcu beraberinde gelen eşyanın kullanılmış olduğu veya faturasının ibraz edilemediği durumlarda eşya için yapılan ödeme tutarı kıymete esas teşkil edecektir.

İSTİSNALAR

Türkiye'ye giriş yapan yolcuların beraberlerinde getirecekleri eşyaya ilişkin istisnalar aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır.

1- Zati eşya ve yolcu beraberliği hediye olarak eşya muafiyeti uygulamasında,

Kara hudut kapısından ülkemizden diğer ülkelere giden ve geri gelenler ile diğer ülkelere ülkemize gelen ve giden yolcuların gelinen ülkede en az 3 gün geçirmeden geldiklere ülkeye dönmeleri halinde zati eşya ve yolcu beraberliği hediye olarak eşya hakkı kapsamında "alkollü içki, sigara ve tütün mamullerini" ithal etme hakkından yararlandırılmazlar.

2- Yurtdışından yolcu beraberliği veya posta/hızlı kargo taşımacılığı yoluyla vergili veya muaf olarak hediye olarak eşya statüsünde cep telefonu getirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Yolcuların beraberlerinde getirecekleri cep telefonları sadece zati eşya muafiyeti kapsamında değerlendirilerek işlem yapılacaktır. Diğer bir deyişle, ekte yer alan "Zati Eşya Muafiyet Listesi"nden de görüleceği üzere, Türk vatandaşı olmayan yabancı misyon mensupları hariç, her bir yolcunun 2 takvim yılında bir adet ile sınırlı olmak üzere, cep telefonunun kıymetine bakılmaksızın gümrük vergilerinden muaf olarak yurda getirmeleri mümkün bulunmaktadır.

3- Yolcu beraberliğinde getirilen silahların ülkemize giriş izni olmaması durumunda, bu silahlara gümrüğe tabi diğer eşya gibi işlem tesis edilecektir.

4- Yolcu beraberliğinde getirilen fenni usullere göre kapatılmış her nevi su ürünleri, hayvan maddeleri konserveleri, pastırma ve sucuk gibi 5 kilogramı geçmeyen hayvan maddeleri ile kontrol

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

araştırma ve bilimsel çalışma amacıyla numuneler için herhangi bir kontrol belgesi aranmayacaktır. Söz konusu hayvansal orijinli ürünler ve gıda maddelerinin 5 kilogramı geçmesi halinde yolcu beraberinde yurda girişlerine izin verilmeyecektir.

5- Ekte yer alan "Zati Eşya Muafiyet Listesi" ve hediyelik eşya olarak miktarları yukarıdaki tabloda belirtilen gıda maddelerinin (örn, şekerden mamül yiyecek, çikolata gibi) sadece listelerde belirtilmiş miktarlarda ülkeye girişlere izin verilecektir. Ayrıca, yolcuların zati eşya ve hediyelik eşya muafiyetinden faydalanmak suretiyle eşya ithal etmiş olmaları halinde, yolcu giriş ve çıkışı yapılan gümrük kapılarında mevcut mağazalardan aynı eşyayı satın almaları mümkün değildir.

6- Turistlerin inançları gereği yemeleri gereken özel gıda maddelerinin gerek yolcuların beraberlerinde gerekse kargo olarak gelmesi halinde hangi yolculara ait olduğunun ilgili turizm kuruluşu tarafından belgelendirilmesi ve bunlar tarafından tüketileceğinin taahhüt edilmesi kaydıyla bu tür gıda maddelerinin Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca kontrol ve müsaade aranılmadan yurda girişine izin verilecektir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

M. Emin ZARARSIZ
Müsteşar

EKLER:

EK-1: Zati Eşya Muafiyet Listesi

DAĞITIM:

Merkez ve Taşra Teşkilatına

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

EK: ZATİ EŞYA MUAFİYET LİSTESİ:

A- GİYİM VE YOLCULUK EŞYASI

- 1- Yolcunun giyinip kuşanmasına mahsus eşya,
- 2- Yolcunun yaşantısına mahsus eşya ile seyahat eşyası,

B- ELEKTRONİK EŞYA

- 1-LCD / Plazma ayırımı yapılmaksızın bir adet renkli televizyon (55 Ekran [55 Ekran dahil] kadar),
- 2- Kamera/ dijital kamera (bir adet) ve 10 adet boş kaseti,
- 3- GPS yön bulma cihazı,
- 4- Slayt gösterme makinesi, (bir adet),
- 5- Diz üstü bilgisayar ya da PC (bir adet), aksam ve parçaları (Flash Bellek, Hard Disc Dahil),
- 6- Radyo veya portatif radyo-teyp (bir adet),
- 7- Sabit bellekli, hafıza kartlı müzik çalan ve görüntü oynatan cihaz ve aksesuarları,
- 8- Kasetli veya oyun kartlı elektronik oyun aleti (play station v.s)
- 9-Her birinden en çok 10 ar adet olmak üzere plak, teyp kaseti veya compact disc, DVD,
- 10-Volki – Tolki,
- 11-GSM-Cep telefonu , (içerisinde tv, müzik çalar, video oynatabilen özelliğe sahip cep telefonları dahil) (Türk vatandaşı olmayan yabancı misyon mensupları hariç iki takvim yılında 1 adet)

C- MÜZİK ALETLERİ

- 1- Elde taşınabilir müzik aletlerinden 1'er adet olmak üzere en çok 5 adet.

D- SPOR VE OYUN ALETLERİ

- 1- İki bölmeli bir adet kamp çadırı,
- 2- Sualtı sporları için bir adet dalgıç takımı,
- 3- Uçan kanatlar,
- 4- Motor takılmayan cinsten şişirme bir adet bot,
- 5- Su sporu için kullanılan yelken tertibatlı bir adet sörf,
- 6- Ayak paleti,
- 7- Tenis raketi ve 3 kutu topu,
- 8- Golf malzemesi,
- 9- Yolcunun tek başına kullanabileceği özelliğe sahip birer adet olmak üzere spor yapmasına mahsus diğer spor alet ve giysileri (paraşüt ve kayak takımı dahil,deniz motosikleti ve motorlu deniz kızağı hariç),
- 10- Her birinden birer adet olmak üzere Tavla, Satranç ve Dama takımı
- 11- Beş deste oyun kağıdı,

E- SAĞLIK CİHAZLARI

- 1- Hasta yolcuya ait yataklar,
- 2- Malüller için hareket ettirici tertibatı bulunan motorlu, motorsuz koltuklar,
- 3- Şahsi tedavide kullanılan ilaçlar, (Ülkemize gelen yolcuların beraberlerinde getirdikleri ilaçları seyahatleri süresince kullanmaları gerektiğine ilişkin gümrük idaresine belge (sağlık kuruluşundan alınan rapor, doktor raporu veya reçete vb.) ibraz edilmesi halinde ülkemizde kalacağı gün sayısı

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

da göz önünde bulundurularak makul miktardaki ilaçların girişine izin verilecektir.)

- 4- Gaz maskesi ve benzeri koruyucu elbise (en çok 2 adet),
- 5- Tansiyon ölçme aleti, (bir adet),
- 6- Şeker ölçme aleti, (bir adet),
- 7-Solunum cihazı (bir adet),
- 8-Diyabet hastaları için otomatik şırınga

F- MUTFAK EŞYASI

- 1- Yolculuk esnasında kullanılacak kadar tabak, tencere, çatal, kaşık, bıçak gibi mutfak aletleri,
- 2- Bir adet portatif piknik ocağı,
- 3- Bir adet semaver veya çay makinası,
- 4- İki adet termos,
- 5- Kahve makinesi, ekmek makinesi, tost makinesi, mikser ve meyve sıkacağı,

G-TÜKETİM MADDELERİ

“Yerli ve yabancı ayrımı yapmaksızın;

1-200 adet sigara (1 karton) ile 50 adet puro veya 100 adet sigarillo "30.06.2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 400 adet sigara (2 karton) olarak belirlenmiştir."

Ayrıca, 200 gr. kıyılmış tütün ve 200 yaprak sigara kağıdı veya

200 gr. pipo tütünü veya

200 gr. ağız tütünü veya

200 gr. tömbeki veya

50 gr. enfiye,

2- 1,5 kg. kahve, 1,5 kg. nescafe. 500 gr. çay, 1 kg. çikolata, 1 kg. şekerden mamül yiyecek,

3- 100 cl'lik bir (1) şişe ya da 75 veya 70 cl'lik iki (2) şişe alkollü içki,

4- Şişe adedine bakılmaksızın en fazla 600 ml.kolonya, lavanta, parfüm, esans veya losyon.”

“1 ve 3 üncü fıkralarda belirtilen zati eşya muafiyeti 18 yaşın altındaki kişiler için uygulanmaz.”

5- Hac ve umreden gelen yolcuların beraberlerinde veya posta yolu ile getirecekleri, Müsteşarlık ile Diyanet İşleri Başkanlığınca belirlenecek miktarda hurma ve zemzem suyu.

H- DİĞERLERİ

1- Dijital/ mekanik fotoğraf makinesi (Hafıza kartı veya 5 adet filmi ile birlikte) (bir adet),

2- Çocuk yolculara mahsus bir adet çocuk arabası,

3- Çocuk yolcuya mahsus oyuncaklar,

4- Scooter (iki tekerlekli ve akülü),

5- Cepte taşınabilen ve pilli, şarjlı ya da güneş enerjisi ile çalışan 1 adet hesap makinesi,

6- Ütü (bir adet),

7- Bisiklet (bir adet),

8- Seccade (bir adet),

9- Bir adet el dürbünü (gece görüş dürbün ve gözlükleri ile gece görüş keskin nişancı dürbünleri hariç),

10- Bir adet masa saati,

11- Bir adet portatif gaz sobası,

12- Şarj edilebilir el lambası (bir adet)

13- Araçla birlikte yolculuk halinde (sadece araç sahibi veya sürücüsüne uygulanmak kaydıyla)

a) Tornavida takımı (ayrı büyüklükte olmak üzere en fazla 5 adet),

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

- b) Lokma takımı (araçta kullanılan tipte olmak üzere en fazla 10 parça),
  - c) Oto pompası,
  - d) Akü şarj cihazı,
  - e) Akü ile çalışan otomobil süpürgesi,
  - f) Akü ile çalışan buzluk,
  - g) Stepne dışında bir adet oto iç ve dış lastiği,
  - h) Kişisel kullanıma mahsus 20 adet basılı yayın (kitap veya benzeri eserler) ile herhangi bir bilimsel veya akademi çalışmada kullanıldıklarının belgelendirilmesi şartıyla her birinden birer adet olmak üzere getirilen basılı yayın,
- 14- Yolcunun beraberinde olmak kayıt ve şartıyla evcil hayvanlardan (kedi, köpek ve kuş) toplam 2 adet veya 10 adet akvaryum balığı (veteriner sağlık raporu, orijin ve aşı belgesi ile varsa kimlik ve eşgal belgesi ibrazı şartı ve veteriner kontrolü kaydıyla).